

KORTE INHOUDSOPGAVE INTERVIEW

Korte inhoudsopgave van het interview met onderwerpen die aan de orde zijn geweest met aanduiding van het moment tijdens het gesprek (in minuten), in chronologische volgorde van het interview.

0.40	Geboorteplaats
0.47	Verhuizing naar Leiden door overlijden vader
4.38	Werk moeder
5.46	Opleiding geïnterviewde
6.20	Buurt
7.15	Oorlog
12,35	Buurt
13.45	Werk als onderwijzeres
25.46	Pensioen en zorg voor moeder tot overlijden
30.00	LCKV en Imperium
37.15	Kerk
40.47	Jeugd en opvoeding
53.21	Familie en gezin van herkomst

Transcriptie van het interview met Ans Alting, gehouden op 27 januari 2015.

I1 Alles, naam en adres is allemaal bekend. Telefoonnummer hebben we al. Geboortjaar, hebben we dat?

G 30-07-31 van mij. En ik ben A.M., Ans. Ans Alting met een g.

I1 Geboorteplaats?

G Rijnsburg.

I1 O, Rijnsburg. Ok, nou, dan gaan we meteen beginnen. Want u bent geboren in Rijnsburg?

G Ja.

I1 En toen op een goed moment, wanneer, naar Leiden gekomen?

G In Leiden zijn we gekomen in mei 1940, want mijn vader was tamelijk plotseling overleden en toen hebben we nog een poosje in dat huis mogen wonen, maar toen kwam het begin van de oorlog en toen zag je van achter uit de kamer waar mijn broer sliep, zag je zo de parachutisten neerdalen.

I1 Ja, dat was daar vlakbij natuurlijk.

G Ja, dat was er vlakbij en toen werd er tegen ons gezegd van eh, ja, o ja. Het was zo: mijn opa wilde niet dat nadat mijn vader was overleden, dat mijn moeder met ons alleen sliep, dus er kwam altijd een tante, die kwam bij ons slapen, en die tante, die toen bij ons sliep, wilde graag naar haar vader en moeder en die woonden op de Haarlemmertrekvaart en die wilde daar dus graag naar toe. Nou ja, dus toen hebben we dat gedaan en toen was het ook zo, toen reden we over, ja, dat heet de Rijsjes of de Dijk, dat weet ik niet meer precies hoor. Maar toen was er een mevrouw, die was haar ramen zo aan het schoon gooien, water, en toen zei ze: "ze zeggen dat het oorlog is" (lacht) Ja. Dat was dus heel wonderlijk.

I1 En hoe was de kindertijd in Rijnsburg?

G O, ik heb ontzettend genoten.

I1 Uw vader was, wat voor beroep had die?

G Hij werkte op de gemeente, op de secretarie of eigenlijk hij werkte, hij had een kantoor boven en dan was het twee trappen af en dan zat hij beneden op het kantoor. En toen had hij op een gegeven moment een jongen, die daar ook werkte en die had een negenoog, dus allemaal eh, eh, eh, dat...

I2 Steenpuisten?

G Steenpuisten, ja, en toen zegt ie op een gegeven ogenblik, tegen mijn moeder zegt ie: Weet je wat? Die knul zijn werk blijft maar liggen, dus ik ga effetjes naar beneden, ga ik alvast wat aan dat werk van hem doen, want als die straks terugkomt, dan blijft er zoveel liggen. Nou, en toen heeft ie aan dat papier van die jongen gezeten en toen had ie een klein schierpuistje hier en daar heeft ie zich aan gekrabbeld en toen is het algemene vergiftiging geworden bij hem. Toen was het binnen een week afgelopen.

I1 Zo.

G Ja.

I1 En wat voor soort werk deed hij bij de gemeente?

G Ja...

I1 Papierwerk?

G Ja, papierwerk in elk geval.

I1 Dus toen kwam je hier met je moeder, met z'n tweeën?

G En met mijn broer nog.

I1 Een broer, die was er ook nog?

G Ja, die was er ook nog bij.

I1 Ja.

G En mijn moeder, die had dus het voorlopige koopcontract getekend en toen was het dus zo, want omdat het nou oorlog was, dat ze daar nog van af had gekund. Maar ja, we moesten daar toch weg, want er moest natuurlijk toch iemand anders in dat huis wonen.

I1 Want waarom moest u nou weg? Omdat het te groot was, dat huis, of?

G Ja, er kwam een ander persoon in te wonen.

I1 Was het een huurhuis?

G Ja, het was een huis van de gemeente, dus dat werkte zo.

I1 O, was het van de gemeente, ja, ja.

G Dat moest doorgaan.

I1 O, dus dat was een huis en alleen als je bij de gemeente werkte mocht je daar wonen?

G Ja, ja.

I1 En heeft je moeder toen nog gewerkt? Of eh?

G Ja, want wij zijn alle drie op het gymnasium geweest en toen had ze op een gegeven moment, had ze acht boekhoudingen.

I1 O, ze had boekhoudingen?

G Ja, want daar had ze twee diploma's voor gehaald en toen daardoor en door de oorlog. Ja, nu is het zo dat als je op het gymnasium bent, moet er elke keer als er een nieuwe druk van boeken komt, moet je dat ook hebben, maar toen was het er niet. Daardoor hebben wij wel geboft. Dat we hebben elkaars boeken kunnen gebruiken. En mijn broer, die is toen, die heeft gymnasium Alpha gehaald en mijn zus, die is de bolleboos, die heeft gymnasium Bèta gehaald.

I1 O, en dat was voor meisjes natuurlijk best bijzonder.

G Ja, ja, want ze had dolgraag, had, ik geloof dat ze dolgraag arts wilde worden, maar ja, toen waren vrouwelijke artsen helemaaaaaal niet in tel en toen is ze met de huisarts, geloof ik, gaan praten en die had gezegd van dat ze dan eens medisch analiste, dat is toch ook een leuk beroep, en

toen is zij medisch analiste geworden en toen heeft ze eerst nog in het Sophiakinderziekenhuis in Rotterdam gewerkt.

I1 Maar goed, haar spreken we natuurlijk een andere keer. En uzelf?

G Nou, ik ben dus twee keer blijven zitten op dat gymnasium, dus ik ben er afgegaan en toen ben ik naar de kweekschool gegaan.

I1 Ok, ja. En de buurt, wat voor soort buurt was het toen in 1940, toen u hier kwam wonen?

G Nou ja...

I1 Was het een goeie buurt of een arme buurt? Wat voor mensen woonden er?

G Nou, Sassen bestond al wel, geloof ik.

Zus geïnterviewde: "Ik heb er niets in gedaan, maar het staat allemaal klaar".

G Dank je.

Zus: Ik hoop dat het te genieten is, vooral de koffie.

Allen: Bedankt.

Zus: Ik ga er weer vandoor, dan kan ik niet horen wat Ans allemaal vertelt en dan horen jullie het later nog een keer.

I1 Dan kunnen we controleren of het klopt...

G Ja, ik vertel vast zoveel fout. De buurt stond, denk ik, niet zo erg goed bekend. Ik wil niet zeggen dat het een achterbuurt was, maar het was nou ook niet je je van het het. (lacht)

I1 Wat voor mensen woonden er, wat voor beroepen hadden de mensen hier? Waren het arbeiders?

G Nee, nee, dat ook weer niet. Naast ons woonde mevrouw Oudshoorn, geloof ik, en we hadden achter een stukje van de schutting afgehaald, zodat we achterom bij mekaar konden komen en dat was dus, en wij hadden heel weinig te eten en van het begin af aan hebben we tulpenbollen, en dat was nog te danken aan een neef of een achterneef, dat weet ik niet precies, en die kon in Lisse of in Sassenheim kon ie nog aan tulpenbollen komen. En daardoor hebben we de oorlog doorgebracht, want uiteindelijk waren die tulpenbollen beter dan de suikerbieten. Daar kregen de mensen vaak zoveel last van, van diarree en zo. En die tulpenbollen, ja, we hadden een kacheltje en dat was dan allemaal van kit gemaakt, van waar je vroeger een weckkit en daarop stond allemaal weer een klein dingetje en de mensen, die hier voor ons woonden, die hadden allemaal groen door het hele huis, groen zeil liggen en dat hadden ze goed gewreven met was en dat hebben we allemaal in stukjes gescheurd en in dat kacheltje opgestookt.

I1 Dat kon je stoken?

G Ja, dat brandde als een tierelier.

I2 En hebben jullie verder iets van de oorlog meegemaakt?

G Nou ja, de hongerwinter.

I1 En de bombardementen op het station?

G Nou, ik had dat niet moeten doen. We hadden op een gegeven moment uren van twintig minuten. En we bleven dus heel lang in bed liggen, vanwege dat je niks had en wij waren dus, want op een gegeven moment werd ook het licht afgesloten en we waren een van de eersten in dit wijkje, die waren afgesloten van het licht. Dus je wist precies wanneer het volle maan was.

I1 En de bombardementen?

G Op het station? Maar ze wisten kennelijk dat het ziekenhuis, dat lag daar vlakbij. En toen hebben ze aan de verkeerde kant gegooid om maar dat ziekenhuis te sparen en toen zijn er allemaal arbeiderswijkjes, die zijn allemaal d'r aan gegaan.

I1 't Is hier vlakbij geweest hè?

G Ja, we konden zo die eitjes zien vallen. We hadden nog nooit van ons leven bommen gezien.

I1 Maar er is hier niks geen gevolgen van geweest?

G Nee, nee. Maar de Maredijk was heel smal, net als dat smalle gedeelte en dan liep het zo door, zo tot aan de Leidse Hout en er was een klein rond tunneltje en dan kon je dus als je op de fiets zat, ja, ik was klein van stuk, maar mijn broer en zus, die waren allebei even groot en die konden zo met hun hoofd, tikten ze tegen dat tunneltje aan als je op de fiets was. Maar ja, al gauw hadden we helemaal geen fietsen meer.

I1 Nee.

G Nee dus, en ja, en Sassen, dat was de oude meneer Sassen, die reed nog met paard en wagen. En toen liep dus een hele smalle sloot en één zo, en toen kwam er zo'n Duitse officier, nou ja in elk geval, op een paard aan en toen stond hij net vlak bij ons en toen reed die man, die sloot lag vol met kroos, en die had dat niet in de gaten en die duvelt zo die sloot in. En wij natuurlijk allemaal stiekem lachen. Maar toen zegt ie tegen mijn moeder, zegt ie: ja luister es, ik vind het heel zielig, maar ik ga toch helpen, want dat paard dat verdrinkt anders. Toen is tie dat paard eruit gaan halen en die officier of wat het was, dat weet ik niet meer hoor, dat, die werd er ook uit gehaald.

I1 Ja, en na de oorlog begon het leven weer zo langzamerhand gewoon te worden?

G Ja, zo langzamerhand wel.

I1 En wat, waren er in de buurt verenigingen?

G Er waren heel veel winkeltjes, je had niet alleen Sassen, dat was maar een heel klein winkeltje, denk ik hoor, en daar had je tegenover, zo schuin tegenover, ik meen een Spar of een Sperwer, dat weet ik niet meer en een sigarenwinkeltje en halverwege de Maredijk aan de rechterkant, dat was een boer, dat was ook een klein kruidenierswinkeltje en daar had je een eindje verderop een broodwinkel, dacht ik, de Standaard, en aan het begin van de Maredijk had je geloof ik ook nog een slager zitten. Dus er waren echt heel veel, van alles wat, ja.

I1 Ja, en was er een buurtvereniging?

G Nee, nee.

I1 Helemaal niks?

G Nee, helemaal niks.

I1 En was je lid van verenigingen?

G Nee, ook niet.

I1 En na de oorlog dus naar school en toen aan het werk?

G Die kweekschool heb ik afgemaakt en toen had ik mezelf voorgenomen ik ga nog één keer lekker vakantie houden, maar dat ging niet door, want toen werd ik opgebeld. (telefoon gaat)

I1 Opgebeld en dan gaat meteen...

G Ja.

I1 Werk?

G Nou, toen kon ik op, ik geloof dat het Hazerswoude, het was Hazerswoude-Rijndijk, daar kon ik dus meteen die maandag al aan de slag en toen dacht ik nou: dat doe ik en toen was het altijd fietsen daar naar toe en dat was altijd zo misselijk, want dan had je op de heenweg had je bijvoorbeeld tegenwind, dan denk je: nou straks als ik naar huis ga heb ik lekker wind mee. Had ik weer tegenwind. Zo iets ja, en toen heb ik dus de eerste tijd geloof ik voor heel weinig loon gewerkt. Ik weet niet eens meer hoeveel ik verdiende, heb ik zo dat gedaan en toen even kijken, o ja, toen ging de familie geloof ik al met vakantie en toen heb ik daar een regenjas en een regenhoedje van gekocht (lacht). En die kon je aan twee kanten dragen, dat weet ik nog. Maar dat is eigenlijk onmogelijk, want als je die ene kant draagt dan doe je die andere kant niet meer, want dan is tie vuil (lacht). Wel heel gek en toen ben ik, even kijken op de Stadhouderslaanschool terechtgekomen. En dat was dus bij de Herenstaat en zo ..

I1 Ja, daarachter.

G Ja, daarachter.

I1 En was dat een openbare school?

G Nee, dat was ook een christelijke.

I1 O ja, ook een christelijke, alles christelijk.

G Ja, ja. We hebben altijd op, nou ja, dat gymnasium was dus openbaar, maar voor de rest hebben we dus altijd op christelijke scholen gezeten.

I1 Ja.

G Ja, en ik [heb] ook les gegeven op christelijke scholen.

I1 Tot pensionering, ja.

G Ja, ja.

I1 Op zo'n school, is daar nou veel veranderd in de loop der jaren? Ik neem aan van wel toch?

G Ja, ik weet als ik nog even terugga naar Rijnsburg: schrijven met een griffel op een lei. En dan had je een sponzendoois en aan de ene kant zat een klein zeempje. En daar stopten we altijd een bruine boon in of zo en dan ging die uitlopen en dat heb ik later ook nog wel met mijn kinderen op school gedaan. Een bruine boon en dan een beetje watten en dan nat maken en dan kon je zo, dan kwam er een steeltje aan. En een worteltje en zo, weet je wel, dus ja, dat vonden ze toch wel erg leuk.

- G Nou wat heb ik nog meer ...
- I1 Wat is er nou, wat is er nou veranderd in het onderwijs?
- G Ja, veel kleinere klassen geworden. Ik weet nog dat de eerste keer, dat was toen die Stadhouderslaanschool, zou later afgesplitst worden met ik geloof met de Asserstraatschool. Maar toen ik daar kwam zaten alle banken zo tegen elkaar, dan kon ik bij de verwarming zo op mijn kant er door en langs de muur kon ik er door, dus dat zat allemaal naast mekaar zo en ik weet wel, ik was verschrikkelijk streng, maar dat moest ik ook wel, want die klas zat stamp- en stampvol.
- I1 Hoeveel hebben we het dan over?
- G Nou, ik geloof dat ik iets van 38 kinderen of zo in de klas had en ik zat te wachten op de 39^e, want dan mocht ie gesplitst, maar dat kwam natuurlijk nooit. Nee, dus zoiets.
- I1 En is het onderwijs ook veranderd?
- G Ja, ik denk het wel. Ik weet wel, we schreven toen nog met kroontjespennen en met potjes met inkt er in. Ja, nou ja, en dan ben je heel ijverig en dan denk je, ik doe dat alvast. Nou, dat had je natuurlijk nooit moeten doen, want dan is er een leukerd die er in blaast. Oeps, zit alles in je gezicht. En ik had toen een hele klagerige, hele strenge juffrouw. Ik begon dus in de derde klas en zij had de vierde. En het was een dubbele school daar. Een aprilafdeling en een septemberafdeling en ik zat in de septemberafdeling en toen later heeft een collega van de aprilafdeling, ze zegt: ik heb altijd zo om jou moeten lachen, want je begon al tegen die strenge onderwijzeres, ik geloof niet dat ze zo mooi schrijven, hoor. Mezelf alvast van te voren in te dekken, want dan had ze die klas van mij nog geen week en dan zag ik, want er zaten ruitjes boven die deur en dan zag ik haar al naar het hoofd rennen. En daarvoor was er een hoofd geweest, wat ik niet mee heb gemaakt, maar die luisterde naar haar. En dit was een ander hoofd en die zei tegen haar: "Hermien, ga nou eerst zelf maar es met de kinderen aan de gang en als het over twee maanden nou nog zo is, dan mag je terugkomen". Nou, dan hoefde het natuurlijk niet meer.
- I1 Maar dan ging zij naar het hoofd?
- G Naar het hoofd van de school over mij klagen.
- I1 Omdat de kinderen niet goed...
- G Nee, niet netjes genoeg of niet goed schreven of dat ze de tafels niet kenden.
- I1 Ja, ja.
- G Nou zoiets en toen heb ik één keer meegemaakt, toen kreeg ik de tweede klas en toen dacht ik: ik zal die tafels erin heien. Want ik wist dat ik met ze mee ging naar de derde en toen heb ik zo gelachen want ze wisten het nog veel minder. (lacht) Maar toen later kregen we een heel ander hoofd en die zei: luister nou eens, dat is allemaal weggezakt. We gaan gewoon twee maanden nog weer met de sommetjes en de tafels uit de vorige klas en dan zal je zien, ineens weten ze alles weer. En dat was ook zo.
- I1 En zijn de kinderen nou veranderd in de loop van de jaren?
- G Ja, veel brutaler geworden.
- I1 Ja?

- G Ja, want ik weet wel, dan stonden ze daar heel lief op mij te wachten tot ik eens tijd voor ze had, bij wijze van spreken, ja.
- I1 En dat was op het laatst heel anders?
- G Ja, en ook ja, nou, ik weet wel dat als wij wel eens klaagden vroeger over de meester of de juf, dan zei ze: "Nou, je zal zelf wel wat gedaan hebben".
- I1 Ja.
- G Nou, en dat is heel anders hè, want nu komen ze gelijk met hoge poten op school. Dan heb jij het gedaan. Ik weet wel, toen op de Stadhouderslaanschool, toen was een ander met een ander onderwijzeresje, wij waren dus nieuw en als tussen de middag (wij bleven dus over) en als de telefoon ging keken we met bange ogen elkaar aan. Voor wie zou het zijn? Voor wie zou de klacht zijn? Ja.
- I1 En dat was het begin...
- G Ja, dat was het begin dat ik op de Stadhouderslaanschool zat.
- I1 En dat werd, dat klagen werd steeds erger?
- G Nou, dat als je ze dan maar kennen, dan is het goed. Maar zolang als ze je niet kennen, als je nieuw bent, dan gaan ze allemaal flauwe dingen uithalen. Zo van, het was daar de gewoonte als het regende ging de deur tien minuten open, mocht iedereen naar binnen. Maar dat weet jij natuurlijk niet en dan was er een klagen van: Ja, en dan staan ze maar in die regen buiten! Terwijl het helemaal niet waar was, zoiets.
- I1 Ja, ja.
- G Ja, nou dat vind ik gewoon gemeen en wat later denk je gewoon, nou kom wip. (lacht)
- I2 En hoe was het contact met de collega's?
- G O, ik heb hele leuke contacten gehad, ja. Ik weet wel, was meneer Van Kapel en die kon heel goed zingen en die studeerde in voor de Matthäuspasion, dat kinderkoor, wat in het begin meezingt, en dan kwamen al die kinderen, die kwamen ook van andere scholen en dat studeerde hij in. En dan zetten wij onze klaslokalen open, want dan konden wij meegenieten.
- I1 Maar is de sfeer in de klas ook anders geworden in de loop der jaren? Was dat vroeger anders dan ...?
- G Ja, nee. Ik weet dat ik toen naar die Asserstraatschool overgeplaatst ben vanaf de Stadhouderslaanschool en toen was er voor mij een juffrouw geweest, die geen orde kon houden en ik kon dat wel en toen werd ik de hemel in geprezen. Want toen had je ook altijd ouderavonden en dan moest je allemaal schriftjes klaarleggen en weet ik allemaal wat. Nou ja, dat ik kreeg het ene compliment na het andere. Dat ik dacht: nou, dat gaat goed. (lacht) Ja. Nou, en toen ben ik er toch eigenlijk betrekkelijk gauw uitgestapt, want toen moest er weer een collega anders .. Op een gegeven moment zaten we op een school, daar waren twee hoofden voor het lager onderwijs, twee hoofden voor het kleuteronderwijs, want dat zat allemaal bij elkaar in één school, en nou, ik had onderhand wel mijn hoofdakte gehaald in mijn avonduren en nou dat had ik dus allemaal en toen dacht ik: ja, nou moet er weer één uit en toen ben ik op de een of andere manier met de bond gaan praten of het me veel geld zou schelen en toen zeiden ze tegen me: "Nou"!

- I1 Wat veel geld zou schelen?
- G Nou, als ik ophield met werken.
- I1 En wat voor leeftijd was dat?
- G Ik denk 58.
- I1 O, toen al.
- G Ja, en toen zeiden ze: als we het nou zo doen, dan gaan we uw vakantiegeld, gaan we spreiden over alle maanden en dan scheelde het me 100 gulden minder. Nou, en toen dacht ik: dat doe ik. Dus toen ben ik gestopt.
- I1 Op 58 jaar al?
- G Op 58-jarige leeftijd. En dat was ook aan de ene kant, ja, wel prettig, want toen, wij woonden hier dus eerst, mijn broer die was het huis al lang uit en die woonde ergens in Wiekol in Friesland en mijn moeder, die werd toen echt ziek. Hè, die had allemaal tia's gehad, maar ja, wisten wij veel wat een tia was. En dan zei ze: "Hier, hier is het gebeurd". Dus ja en ja, toen hebben we dus ... en len, die werkte nog op het ziekenhuis en ja, die werkte en toen dacht ik: nou, als ik nou thuis kom, dan kan ik wel voor moeder zorgen. En dat heb ik dus geprobeerd op mijn manier.
- I1 Ja, ja.
- G Niet allemaal even verstandig, denk ik, maar ja, dat weet ik niet. Ja, en toen op een gegeven moment, ja, toen ging het thuis ook niet meer en toen hadden we, weet ik niet met welke instantie, dat we in contact kwamen en toen was het dus zo, als je thuis, het thuis dan allemaal niet meer kon volbrengen, dan zou het zo, na zoveel weken, moest ze ergens geplaatst zijn. Maar toen na drie weken was er al plaats voor haar.
- I1 Ok.
- G En dan durf je geen nee te zeggen.
- I1 Nee.
- G Want dan denk je, ja hè, anders vervalst het.
- I1 Was het een verpleeghuis of een verzorgingshuis?
- G Ja, naar een verzorgingshuis. En toen weet ik wel, toen ging ik dus, en het was in Katwijk, denk ik. En dan ging ik altijd 's middags er naar toe op m'n fietsie en dan ging len, die ging dus vanuit haar werk, vanuit het ziekenhuis 's avonds. En toen zegt ze: "Er is wat met moeder, want ze ligt te kreunen als een beest. En toen zeiden we: ja, dat is onzin. Nou, zegt ze, ga maar een keer mee en toen was het wel waar. Toen ben ik dus ook met haar meegegaan. En ja, wat ze toen toch allemaal had, dat weet ik eigenlijk niet meer. Maar in elk geval, ze moest ook, haar hart moest gecontroleerd worden, al een tijd, en dan moest ze de telefoon, o, ze had een pacemaker en die moest ze daar dan tegenaan houden en dan konden zij tellen of bijstellen dat ie het weer op 72 tellen deed. Nou ja, en toen op een gegeven moment, toen was er een arts en die zei: "Ja, ik vertrouw dat toch niet, dat moet toch maar eens die mevrouw hier laten komen. Nou ja dus, wij naar het ziekenhuis toe en toen bleek het dat er al hele stukken van haar hart waren afgestorven. Ja, dus ja.

- I2 Zo.
- I1 En toen is ze overleden ook.
- G Ja, want en er was een zuster eigenlijk of een nachtzuster en die kwam elke keer kijken en dan tilde ze haar benen op, dekens op en dan keek ze naar haar benen en dan zei ze, zeiden we op een gegeven ogenblik: "Waar kijkt u dan naar?". "Ja, als ze nou van die gemarmerde benen krijgt", want we hadden moeder, omdat ze het zo verschrikkelijk vond, we hadden al een afspraak met de huisarts, dat was toen Wouter Bruijne, dat er zou hier nog in de kamer een ziekenhuisbed komen, zodat moeder in elk geval thuis kon overlijden. Nou ja, en toen kregen we hem aan de telefoon en hij zegt: "Nee, dat kan niet meer, het is te laat". Dus toen is ze toch daar gestorven. Ja.
- I2 En dat was in welk jaar?
- G In 1992 geloof ik. Ja, gek hè, zulk soort dingen, dat weet ik dan niet meer. Of het nou in '90 of in '92 was. Ja, ja.
- I1 Goed, we hebben het gehad over thuis en het huis en hoe was het, zeg maar, buiten het werk met verenigingen, vrienden? Hoe is dat gegaan in het leven?
- G We hadden hele leuke vrienden. Nou, ik ging mee LCKV kampen.
- I1 Was dat toen al?
- G Ja, ja. Leidse Christelijke Kampeervereniging. En wij als meisjeskampen, die deden op Otterloo.
- I1 Wanneer kwam ... Over welke periode hebben we het dan? Als kind al?
- G Nee, ik ging als volwassene.
- I1 Als begeleider?
- G Als begeleiding, ja, en dan mocht de hond ... We sliepen dus in een tentje op stro en dan had ik allemaal oude doeken bij me en die legde ik op dat stro en dan mocht de hond, die mocht mee. (lacht). Want toen, we hebben twee keer een grote Airdaleterriër gehad. En dat was heel leuk, want dan 's morgens dan stond je rond de vlaggenmast en dan ging die al die kindertjes af. En dan rook die aan ze en toen op een gegeven moment en toen werden we gewaarschuwd door ... En aan het eind van de week werden er prijzen uitgerekend eh uitgedeeld en wij lieten dan tuintjes maken en ze moesten corvee doen en wij zorgden dat er voor elke tent een prijsje was. En dat gingen we dan kopen, pennywafels of weet ik allemaal wat. En dat kochten we dan in het dorp. Nou, ja. En toen op een keer, toen kwam ie de tent bij ons binnen en maar tegen mij aankruipen. Ik zeg tegen mijn, tegen Hannie Wiersinga, ik zeg: "Luister es, hij heeft iets uitgevreten" en wat had ie nou, had ie al die pennywafels naar binnen gewerkt. Zoiets, weet je wel? Maar dat merkte ik dan gewoon aan hem.
- I1 En u ging naar Otterloo, op de Veluwe?
- G Ja, wij gingen naar Otterloo, omdat daar was eigenlijk alleen maar zand. Dus daar kon niet gevoetbald worden en de jongenskampen zaten in Heerde.
- I1 O, je had een meisjeskamp en een jongenskamp.
- G En een jongenskamp, ja. En daar was de grond harder en daar kon gevoetbald worden.

- I1 En dat hebt u lang gedaan, LCKV?
- G Ja, ik heb dat wel aardig wat jaren gedaan.
- I2 En daar hebt u ook vrienden aan overgehouden?
- G Ja, ja, want dan gingen we dus naar, met Hannie en Ernie en Cootje en Ien en ik gingen we dus op vakantie, meestal naar Frankrijk toe. Maar ja, Ernie, die had in het Jappenkamp gezeten en daar was eten heel belangrijk voor, dus dan halverwege moesten we stoppen, want dan moest er gekookt worden. Zoiets ..
- I1 Ja, ja, en dan kamperen of hotelletjes of?
- G Kijk, het was de bedoeling, we hadden een tent bij ons. Maar als het dan regende dan hoefde het niet. En dan zaten wij te duimen, als het nou maar regent, als het nou maar regent. En dat hebben we dus zo gedaan.
- I1 En was dat in die tijd bijzonder als je naar Frankrijk ging of was dat toen al een beetje gewoon?
- G Gewoon, denk ik toch.
- I1 Ja, ja.
- G Maar ja, Frankrijk was het vakantieland, want Duitsland, daar ging je natuurlijk niet naar toe.
- I1 Precies ja.
- G Na de oorlog, nee. Dan ging je niet naar Duitsland toe.
- I1 En Frankrijk was het verste weg?
- G Ja, ja. En nu heb ik nog, ja, hele leuke familie en die nemen ons, Ien en mij, altijd mee en nu gaan we dus mee naar iets van de Belgische Ardennen, een keertje in de meivakantie. En dan zeggen we tegen ze: "Wat wil je nou toch met die ouwe knarren". Maar ja, dan komen er ook kinderen mee en dan betalen wij, weet je wel, met z'n allen voor die kinderen.
- I1 O ja, dat zijn neefjes en nichtjes.
- G Ja, ja.
- I1 En nog lid geweest van andere verenigingen verder of sport?
- G Nee, sport niet, maar ik ben jaren lid geweest van Imperium, toneelgroep. Daar ben ik dus jaren lid van geweest. En toen was ik, als je 50 jaar lid bent geweest, dan gaven ze altijd een groot feest. Toen dacht ik: weet je wat, ik ben slim, ik stop het jaar daarvoor. Maar ja, dat heb ik geweten natuurlijk. Toen hebben ze natuurlijk toch de hele boel opgetrommeld en toen hebben ze ook, dat binnenpleintje bij Imperium, dat heet nog altijd het Ans Altingplein. Dus ik heb een plein naar me vernoemd.
- I1 en I2 Ooooooooooooooh.
- I1 50 jaar, dat is ook wel een tijd natuurlijk, hè.
- G Ja, ja.
- I1 Kwam dat wel vaker voor dan, 50 jaar bij Imperium?

- G Dat weet ik niet.
- I1 Nee, zo. Dan moet je wel vroeg beginnen, want anders haal je het niet. Ik haal het niet meer, 50 jaar, als ik nu zou beginnen.
- G lacht
- I2 Maar wat deed je bij Imperium?
- G Nou, daar heb ik toneelgespeeld en op een gegeven moment samen met een leraar van de kweekschool en dan hadden wij altijd een beetje de oudere rollen, want dat paste dan beter. Want je kan wel grimeren, maar ogen krijg je niet oud. Dat lukt toch niet, ogen blijven ... ja.
- I1 Maar 50 jaar, dan ben je er jong aan begonnen. Anders haal je de 50 jaar niet.
- G Nee, ja, ik ben er jong aan begonnen. En toen in die tijd moesten we ook nog reclamebiljetten bij winkels proberen te slijten, zodat het bezocht werd. Mag het hier hangen? Heel nederig vragen of dat mocht.
- I1 Het bestaat nog steeds, is het al zo oud dan, Imperium?
- G Ja, en dat vind ik het leuke ervan. Een heel enkel keertje ga ik er nog wel eens er naar toe, als ze een beetje een aardig stuk hebben. Enne ja, maar het is nu zo moeilijk. Want vroeger kon je natuurlijk bij Molen de Valk parkeren. Nou, daar is het nu alleen maar één grote puinzooi, hè, dus nou. En dan was er altijd wel iemand die mij daar naartoe wilde rijden en dan ging ik nog wel eens kijken. Maar dan kende ik al bijna niemand meer. Dus dan zegt het ook niet meer zoveel.
- I1 Nog andere verenigingen?
- G Nee.
- I1 En de kerk, heeft dat een rol gespeeld in je leven?
- G Ja, we gingen altijd naar de kerk.
- I1 En welke was dat?
- G Vroeger op de ..
- I1 Nee, maar welke richting?
- G Wij waren gereformeerd. Mijn moeder, die was eigenlijk van huis uit hervormd, maar mijn vader was de zoon van een gereformeerde dominee, dus zij werd gereformeerd, want dat hoorde zo.
- I1 Ja, de vrouw die paste zich dan aan?
- G De vrouw paste zich aan, ja.
- I1 Ja en, en accepteerde de familie dat van moeder?
- G Ja, ja. Dat geloof ik, ja ja.
- I1 Die snapten wel van dat dat logisch was?
- G Dat hoorde zo. Dat was zo de gewoonte.

- I1 En als het een katholiek was geweest, hadden ze dat dan ook geaccepteerd?
- G Dat denk ik. Ik weet het niet, nee.
- I1 En, hoe, wat betekende de kerk? Ging je er vaak heen? En waren er ook anderen...?
- G Ja, we gingen 's morgens en ook 's middags, maar door de oorlog kwam daar natuurlijk allemaal verandering in. En je moest ook altijd met je sokjes aan, dat hoorde zo. Maar ja, en ik geloof, als je belijdenis deed, dan deed je een hoed op je hoofd. Dat len en ik hadden samen één hoed.
- I1 Dat was in de oorlog?
- G Ja, ja, en toen was, we liepen ook nog met het Sonnevank-busje en toen, dat was de molen van Mulder, die houtwerf daar, die was nog aan deze kant. En toen had het een keer zo erg gesneeuwd en toen konden ze er niet door. En toen hoefden ze niet naar de kerk (lacht).
- I1 Maar dat was zondag twee keer naar de kerk?
- G Ja, en later ja is dat gewoon verwaterd.
- I1 Niet meer naar de kerk gegaan?
- G Nee, nee, ik ga nu nog altijd tenminste, dat probeer ik hier naar het Diaconessenhuis, naar de kapel, maar daar is het ook alweer helemaal veranderd met de ingang en zo, want dat zit nou allemaal aan de andere kant. Vroeger zat dat gewoon aan de achterkant en dan had ik zo'n kaartje en dan kon je er zo naartoe. Maar dat is nu al helemaal weer veranderd. Ik ben pas nog weer met goeie kennissen van me, die me er nog een keer naar toe hebben gereden. Dat ik het nog een keer kon zien.
- I1 Ja, ja. Dat is een mooie kapel, ik ben er ook wel eens geweest.
- G Ja, en daar ben ik dus, eerst heb ik dus op de afdeling bloemen verzorgd. Maar dan was ik er altijd op maandag. Nou dan, waar ik vooral zo'n hekel aan had, hoe heten die nou? Nou, ik kan niet zo gauw op de naam komen. O ja, anjers. Dat stinkt, dat water, vreselijk gewoon. Nou ja. En toen ben ik, toen was mijn zus koster daar, in de kapel, en toen hield zij daarmee op want ze zegt: ja, ik ben nu 80 en als ik nu de mensen laat vallen kan ik ze niet meer oprapen. En toen heb ik dat baantje overgenomen, dat heb ik ook gedaan totdat ik 80 werd. Toen dacht ik, nou kan ik ze ook niet meer oprapen.
- I2 Hoe was jullie opvoeding eigenlijk? Ja, werden er hoge eisen aan jullie gesteld of was het streng of mochten jullie je eigen gang gaan?
- G Nee, ik denk dat we wel wat streng opgevoed waren, want we mochten bijvoorbeeld omdat dat kantoor erboven was, mochten we dus absoluut niet draaien.
- I1 Kantoor boven?
- I2 Dat was in Rijnsburg.
- G Ja, dat was in Rijnsburg. Daar was dus het kantoor, wij woonden helemaal boven en het kantoor waar mijn vader dus werkte ..
- I1 Maar die werkte toch op het gemeentehuis?
- G Nee, hij keek uit op het gemeentehuis.

- I1 Ok.
- G Nou, en dan mochten wij dus niet draaien hè. Dat was te storend. Nou, toen moest ik een keer heel erg naar de wc, poepen, en toen heb ik in een hoekje naast dat huis m'n behoefte zitten doen.
- I1 Ja, ja.
- G Want ik durfde niet te bellen, want dan moest ik gelijk binnen blijven. Ja, en ik deed met mijn vader ook altijd leuk om het laatst tikkie. En, maar dan vloog ik dus en dan zei ik: "Laatste tikkie". En dan moest ik zo om het traphek heen en dan zo de trap naar beneden af. Nou, en dan kwam hij uit de kamer en dan deed hij over de trapleuning en dan zei hij: "Laatste tikkie". Dan had ik wel bijna, van dat mijn moeder zei: "Ophouden nou, ze valt van de trap".
- I2 Maar hij speelde wel met jullie?
- G Ja, ja. Ik was gek op mijn vader en hij kon ook, want het was dan heel vroeg kerk of op een rare tijd kerk 's middags en vader ging dan altijd 's morgens naar de kerk ..
- I1 Op zondags toch.
- G Op zondag. En dan ging moeder, die ging dan 's middags naar de kerk. En dan was het de bedoeling dat wij dan onze pyamaatjes aan zouden hebben en tanden gepoetst en weet ik allemaal wat je dan doen moet. En dan, nou, en dan ging hij zitten voorlezen, want hij kon heel leuk voorlezen en dan zaten we, op een gegeven moment las hij van Jaap Holm en zijn vrienden voor en dan zaten we alle drie te snikken en dan zei hij: "Zal ik dan maar ophouden"? Nee, nee, pa, ga door en nou ja, dan kwam moeder thuis en dan was er natuurlijk niks gebeurd van pyamaatjes aan en zo. (lacht)
- I1 En was er met die kerk, waren er nog andere activiteiten of was het alleen maar naar de kerk gaan?
- G Ja, nee, er was niet ... Want bijvoorbeeld die burgemeester van .., Van der Laan, die z'n vader, die was denk ik dominee daar.
- I1 Van der Laan van Amsterdam?
- G Ja, maar dat weet mijn zus beter, hoe dat precies zit. Ja. Enne wat hebben we toen ook, ja, er woonde, wij woonden dus Kerkstraat 17 en daar schuin tegenover was het huis van de burgemeester toen en dan sliepen ze altijd, ik sliep denk ik nog bij hen op de kamer en dan als ..
- I1 Bij hun, wie is dat?
- G Bij mijn vader en moeder in een kinderbedje en dan als er dan brand was, dan gingen ze dat eerst bij de burgemeester melden en dan deed mijn vader dus open, en dan luisterde ie waar de brand was en dan gingen ze kijken. Maar toen was er ook een keer brand bij allemaal varkens en die hebben geschreeuwd.
- I1 Ja, ja, dus ..
- G Geschreeuwd ...
- I1 Je had, je had het gemeentehuis, en je had het huis van de burgemeester en het huis waar jullie woonden. Maar allemaal vlak bij mekaar?

- G Ja, allemaal vlak bij elkaar en daar was ook de openbare school nog met twee klasjes. En dan ..
- I1 Een openbare school, die had je daar?
- G Ja.
- I1 Ik denk altijd, in Rijnsburg was iedereen christelijk.
- G Nee, nee, nee. Er was dus twee klasjes daar, niet meer. Nou, en dan was het ook zo, dan was het gemeentehuis, dat was dan daar en daar was de trouwzaal en dan kwamen door dat pad kwamen zo ... Wij hadden dan een kamertje aan de voorkant, die niet gestookt kon worden en daar kwam bruid en bruidegom dan uit en ik was altijd al stapelgek op bruiden. Die vond ik zo mooi. Maar dan kwamen die bruid en die bruidegom d'r uit en dan ging iedereen zo naar voren en dan had mijn vader mij wijsgemaakt. Nou en dan kon ik die bruid helemaal niet goed zien en dan had ie me wijsgemaakt. Hij zegt: "Maar weet je waarom ze dat nou doen? Onderaan die sluiers hangen allemaal zakjes met bruidssuikers!" En ik heb het jaren geloofd.
- I1 Ja, ja.
- G lacht
- I2 Dus dat was een grappenmaker.
- G Ja.
- I1 Maar hoe, mag ik? Hoe was het dan, want dat was een enorme verandering van Rijnsburg hier naar toe?
- G Ja.
- I1 En uw vader er niet meer. Hoe, hoe ging dat? Was uw moeder ...?
- G We hadden dus dit huis gekocht, maar het zag er verschrikkelijk, want hier staan nou allemaal loze muren voor (tikt op de muur). Nou, en toen was het dus zo dat mijn grootmoeder kwam te overlijden en die woonde dus op de Haarlemmertrekvaart 49c en toen werd er door de familie beslist wat er nou met va moest gebeuren. En ik weet wel, ik was een keer vroeg uit school en toen was er een ongetrouwde tante en die stond hier bij mijn moeder in de keuken van: ja, en hoe moet dat nou, en ik ben toch ook nog jong en moet ik dan bij vader gaan wonen? Nou ja, half huilend en toen hoorde ik moeder zeggen: "Luister eens Anna, als ik jou was, want ze heette ook Anna Margaretha, net als ik, en toen zei ze: "Maar je begrijpt wel, als ik jou in mijn huis neem, dan komt vader hier ook in huis". Nou ja, en zo is dat dan gebeurd.
- I1 Oh.
- G Toen is mijn opa dus hier ook in huis gekomen. En dat was ...
- I1 En tante dus?
- G En tante.
- I1 Dus dat was een volle bak.
- G Ja, een volle bak. En toen was er ook nog een vriend van mijn broer, want die, want mijn broer woonde hier toen natuurlijk ook nog, en die zijn vader die had een banketbakkerszaak

geloof ik, daar op de Herensingel denk ik dat het is, vlak bij die Rooms-katholieke kerk. Nou ja, die zaak was failliet, dus ja, wat moet er met Chretien gebeuren? Chretien kwam ook nog es bij ons in huis en toen kwam ook nog een neefje van ons uit Vught.

12 Zoou...

G Dus die kwam ook nog es bij ons in huis wonen.

I1 En jullie sliepen allemaal boven?

G En dat sliep allemaal in dit ene huis, ja.

I2 En hoe hebt u dat ervaren?

G Nou, ik heb het, die jongen, dat was, dat was een hele moeilijke knul, want die was opgevoed, je had toen zo'n mode, met ja, hoe heette die, Sprock of zo. Of Spot ..

I1 Spock, nee ja.

G Nou ja, zoiets. Dat was in elk geval. Je moest in elk geval je kind nooit es uit de wieg halen, es lekker knuffelen. Dat moest je vooral niet doen. Nee, als hij een flesje moest, als je hem zelf niet kon voeden, dan moest je dat bij hem in het wiegje leggen. Nou ja, en zo is dat gekomen, dat die jongen, die is ja nooit als klein baby'tje es aangehaald. En dat is altijd, hij was heel clever, want hij is hier op het Kamerlingh Onneslab terecht gekomen en hij werd instrumentmaker en toen ging die prof, die ging naar Amerika en toen heeft ie hem meegenomen.

I1 O.

G Ja, hij was een hele goeie instrumentmaker.

I2 Maar hoe was de sfeer onderling? Iedereen ging zijn eigen gang of gingen jullie wel, of waren jullie wel, aten jullie samen? Hier in huis, bedoel ik.

G Nou, 's morgens niet, denk ik, want omdat we allemaal verschillende schooltijden hadden en dan, maar dan 's avonds na het eten, dan zag je mekaar eigenlijk voor het eerst allemaal en dan was het altijd heel gezellig. Want die tante, die had altijd sigaretjes of die had iets te drinken bij zich. Nou, en dan was het ja heel leuk. Heel gezellig.

I1 En hoe was het nou om van een dorp in een stad te komen? Scheelde dat, is dat heel anders?

G Nou, we moesten wel oefenen, dat op een dorp heb je alles meester en in een stad moest je meneer zeggen, dus dat hebben we thuis zitten oefenen. Dat je meneer moest zeggen en niet meester en geen bovenmeester. Zoiets, dat werd thuis dan allemaal ingeoeffend.

I1 Maar was het in de klas ook anders, op school? Of maakte dat niet eens zoveel uit?

G Nee, dat denk ik niet. Nee, nee.

I1 En nog meer? Want je had dus de kerk en het LCKV en Imperium. Nog andere verenigingen of sporten?

G Nee, ikke niet. Nee, nee.

I1 En vrijwilligerswerk, ook niet?

G Nee.

- I1 Geen andere activiteiten zeg maar buitenshuis?
- G Nee.
- I1 Maar mocht u wel zelf kiezen wat voor onderwijs en wat voor andere activiteiten of moest u echt thuis zijn voor uw moeder? Was ze daarin soepel, zeg maar?
- G Nou, dat weet ik eigenlijk niet.
- I1 Bemoeide ze zich er mee, was je daarvan afhankelijk van de beslissingen in het leven ? Of maakte je dat echt helemaal zelf uit?
- G Nou, ja. Ik weet wel, even kijken hoor, ik was dus een keer met twee jongens en toen was ik leuk hierachter aan het wandelen en nou ja, toen kwam moeder wel kijken waar ik bleef, zoiets.
- I1 Ja, ja.
- G Hè en ik heb ook nog es op kamers willen gaan wonen, maar nee...
- I1 In welke tijd, toen u al werkte? Of?
- G Ja, toen ik al werkte. Maar nee, dat was er niet bij.
- I1 Maar toen was je al volwassen toch?
- G Ja, ja.
- I1 Maar moeder besliste dat ..
- G Nou ja, in zoverre, kijk, het was natuurlijk zo, moeder had het altijd heel moeilijk gehad qua geld. En nou gingen wij es wat verdienen en dan zouden wij het huis uit gaan. En dat vond ik zelf toch eigenlijk ook wel een beetje oneerlijk. Dus zo hebben wij wel weer op onze manier wat terug proberen te doen. Ja, ja.
- I2 En daar hebben jullie ook nooit.. Daar hebben jullie wel altijd achter gestaan? Zeg maar.
- G Ja, ja. Nou en toen, even kijken, ook vaak met vakantie, in die tijd, naar Nijverdal. Daar hadden we dan, daar had ik een neef wonen. Dat was de oudste zoon van mijn broer en toen, ja, daar gingen we dan graag naar toe, want hij ging dan op vakantie en hij woonde in een beetje doodlopend straatje met een school tegenover zich en dan vond hij het heel heerlijk als er mensen in zijn huis waren en dan ging hij met zijn kinderen op vakantie en dan waren wij in Nijverdal. Totdat op een gegeven moment die kinderen groter werden en ja, die wilden niet meer met vader en moeder op vakantie, dus die wilden met ja, ook thuis blijven. En toen hebben we nooit echt ruzie gehad, maar zij waren niet vrij en wij voelden ons niet vrij. Want dan gingen ze bijvoorbeeld op zaterdagavond, gingen ze ergens naar een plaats toe en daar was dan een disco en dan kwamen ze de volgende ochtend, kwamen ze over vijven, zessen, kwamen ze es thuis. Ja, en dan dachten we: waar blijven ze nou toch? Zouden ze nou al thuis zijn? Zouden ze nou al thuis zijn? Ja, en dat dat gaat gewoon niet en ik zeg al, we hebben nooit echt ruzie gehad, maar nou ja, we voelden ons niet meer echt vrij en toen hadden mijn neven, die dus, dat waren twee broers van ... Mijn moeder was de oudste en hun moeder was de jongste en toen hadden ze gezegd: "Nou, wij hebben een leuke chalet in het Harde en aan de overkant staat er ook één te koop. Maar zolang wij in Nijverdal waren, zeiden wij, we dachten: bekijk ut, dat zit wel goed. Maar ja, toen dachten we, ja, toen dat

Nijverdal toen toch niet meer zo lollig werd, toen hebben wij, hebben wij dat chalet gekocht. Daar staat een foto van.

I2 Ja, die heb ik vaker gezien. Maar hebben jullie altijd alles samen gedaan wat vakantie betreft?

G Ja, ja.

I2 Eigenlijk jullie altijd ...? Want Ine zei kort geleden dat jullie vaker ruzie hadden als kind?

G Als kind ...

I2 Maar later?

G Dan moest ze mij meenemen en dan wilde zij met d'r vriendinnetjes en dan ging ze bij de sloten vissen en weet ik allemaal wat. En dan moest ze mij meenemen en ja, nou ja, dat botste natuurlijk. Wie wil er nou z'n jongere zusje en die dan nog een beetje loopt te dreinen ook. Wie wil dat nou toch meenemen? Niemand toch? (lacht)

I1 Hoe was nou het leven voor tieners in, in .. Toen je zelf zo oud was? Ging je dan uit of?

G Nee, nee. Toen was het oorlog natuurlijk.

I1 Ja, 31. Van '40 tot '45, was je dus 19, hè?

G Ja, ja.

I1 Toen was de oorlog weer afgelopen.

G Ja, nou ja, toen ging ik aan het werk.

I1 Ja, maar ging je dan ook niet naar de bioscoop of ...?

G Nou, ik weet dat ik één keer met een vriendje naar de bioscoop ben geweest en toen was het een hele lange film en dat had hij niet door, ik ook niet, en toen hebben we gezien de kanonnen van Navarone, geloof ik. Nou ja, en toen kwamen we halverwege het stuk binnen, ja. (lacht) En ik sprak later iemand en dan bij die kanonnen, die vallen dan op een gegeven moment in het water, toen bleven, toen kwamen er allemaal schuimstukken en dat bleef drijven en dat kan natuurlijk helemaal niet en toen begon iedereen te lachen en ik had dat heel niet door (lacht). Zoiets.

I2 En dat vriendje is niet gebleven?

G Nee, dat vriendje is niet gebleven, nee.

I1 Maar waar ging je nou, als je jong bent ga je dan in die tijd... Wat deed je dan in het weekend, 's avonds?

G Niks bijzonders, niet dat ik zeg ...

I1 Niks bijzonders. Je ging niet dansen ergens of naar de film?

G Ik heb wel dansles gehad.

I1 Les, ja, dat je toen hè.

G Heb ik nog leren dansen, maar ik weet er geen steek meer van. Nee, niks. Want ik heb het niet bijgehouden.

- I1 Ging je dan een eindje fietsen of wandelen of ..?
- G In Rijnsburg moesten wij verplicht elke zondagmiddag het Valkenburgerweggetje om. En dat vond ik verschrikkelijk, want ik hield daar heel niet van.
- I1 Altijd het zelfde stukje?
- G Altijd hetzelfde stukkie. Ja.
- I2 En voor de rest zat u ook veel thuis?
- G Ja, en toen hebben we ook met allemaal houtblokjes en lapjes papier hebben we een heel poppenhuis ingericht. Voor iemand anders, ja.
- I1 Ja, ja.
- G Dus dan zaten we te knutselen.
- I2 En spelletjes?
- G We mochten wel, dat was vroeger ook al in Rijnsburg. We mochten niet buiten spelen, maar we mochten zo veel rotzooi maken ...
- I1 Nooit buiten spelen?
- G Op zondag mocht het niet.
- I1 Nee, op zondag niet, maar doordeweeks wel?
- G Ja, doordeweeks wel.
- I1 Want op zondag moest je binnen blijven?
- G Ja, dan moesten we binnen blijven, maar dan hadden we zoveel rotzooi in de kamer, dat mijn moeder kon de tafel niet dekken.
- I1 En was dat hier ook nog, toen jullie hier gingen wonen, dat je op zondag binnen bleef?
- G Toen we hier gingen wonen, even kijken. Ja, dat weet ik allemaal niet meer.
- I1 '31 tot '45, dan was je 14, in 1940.
- G Ja.
- I1 Ja, dan was je nog een kind. Hier nog buiten gespeeld of?
- G Heel even. En toen werd Ien, die werd vreselijk uitgelachen. Want ik was niet zo hard gegroeid en zij was op een gegeven moment al groter dan mijn broer en toen was hier nog een inham en toen ging ze daar spelen en toen werd ze uitgescholden en toen is ze naar binnen gekomen en toen is er nooit meer buiten gespeeld.
- I1 Zo. Nou we hebben al een heleboel gehad hè?
- I2 Ja, volgens mij ook. En met politiek hebt u zich ook nooit beziggehouden, hè?
- G Nee.
- I1 Lid van een bond geweest?
- G Nee.

I1 Want ik hoor u wel over praten met de bond.

G Ja, dat was de bond van het onderwijs.

I1 De vakbond?

G De vakbond, ja.

I1 En was iedereen daar lid van?

G Ja, ik denk het wel.

I1 Ja, dat was toen ..

G Ja, want anders kon je geloof ik ook je pensioen niet opbouwen of zoiets. Was dat niet zo? Ik weet het echt niet meer. Lacht

I1 Ben je nog steeds lid van een bond, want na je pensionering kan dat nog gewoon doorgaan.

G Nee, ja.

I1 Maar er komt geen blaadje meer van wat voor bond dan ook?

G Nee.

I2 Zal ik hem uitzetten?

I1 Ja, dat is goed.

I1 Waren die winkels nou .. Dat vind ik ook altijd zo'n interessant verhaal, ging je nou naar een christelijke winkel? Ja hè?

G Ja.

I1 En dan wist je ook precies hier in de wijk of ze christelijk waren of katholiek?

G Ja, wij gingen dus naar dat winkeltje van De Boer.

I1 Want die was christelijk?

G Die was christelijk.

I1 Ja, dat was toen hè?

G Ja.

I1 En dan wist je ook precies of een winkel katholiek of christelijk of gewoon niks was.

G Ja.

I1 Nou, dat wou ik nog even vragen.